

Posuzování zdravotní způsobilosti u osob s neurologickým onemocněním

Bartizalová Š.

Klinika pracovního lékařství LF UK a FN v Plzni
Projekt Pracovní lékařství pro lékaře všech odborností
Registrační číslo projektu CZ.01.07/3.2.02/01.0026

17.9.2013

Hotel Primavera Plzeň

Neurologická onemocnění – hodnocení míry poklesu zdravotní způsobilosti:

- vychází se z podrobného neurologického nálezu, poruch jednotlivých funkčních systémů a struktur, rozsahu a tíže motorických, senzitivních, kognitivních poruch, poruch vyjadřování, poruch smyslů, poruch inervace močového měchýře a konečníku
- při hodnocení by sledované období, rozhodné pro posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, mělo trvat zpravidla jeden rok

- míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví:
- podle rozsahu, stupně a lokalizace zdravotního postižení
- dopadu postižení na duševní a fyzickou výkonnost
- funkci pohybového a nosného systému
- na schopnost zvládat denní aktivity

Postižení periferních nervů, polyradikuloneuritidy, neuropatie

- je třeba zhodnotit rozsah, tíži a lokalizaci postižení
- přihlédnout k výsledku EMG vyšetření a dominanci končetiny
- Míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle omezení fyzické výkonnosti, pohyblivosti končetiny, rozsahu postižení motorických a senzitivních funkcí
- u horní končetiny podle schopnosti manipulace a přenášení předmětů a funkčních schopností ruky,
- u dolní končetiny podle narušení funkce stoje a chůze, u postižení mezižebních nervů podle dopadu na ventilaci.

Epilepsie:

- je třeba zhodnotit závažnost epilepsie (druh epilepsie, závažnost záchvatu, frekvence záchvatů, kompenzovatelnost léčbou včetně saturace antiepileptiky a výsledek operační léčby)
- funkční stav v období mezi záchvaty
- neuropsychický deficit a nežádoucí vedlejší účinky léčby

Postižení míchy, míšních kořenů a pletení, syndromy ochrnutí

- je třeba zhodnotit funkční výpady na končetinách a poruchy inervace močového měchýře a konečníku a jejich dopad na celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity.
- je nutné diferencovat, zda je postižena dominantní horní končetina a zda se jedná o lehkou, středně těžkou nebo těžkou parézu či plegii

Rizikové faktory – kontraindikace:

- chemické látky
- fyzikální faktory – elektromagnetické záření, atmosférický přetlak (epileptici), vibrace s přenosem na HK
- lokální svalová zátěž končetin
- těžká fyzická zátěž

Rizikové faktory:

- Práce v podzemí:
- **Kontraindikace:** záchvatovitá onemocnění, onemocnění s potenciálními stavy bezvědomí, psychická onemocnění včetně výraznějšího neurastenického syndromu, nemoci pohybového aparátu omezující pohyblivost

- **Vstupní prohlídky:** základní vyšetření a vyšetření nutná k vyloučení kontraindikací

Periodické prohlídky: základní vyšetření, orientační vyšetření zraku a sluchu

Doplňková vyšetření: ORL, oční a další dle pracovní-lekářské problematiky, u osob nad 45 let EKG případně zátěžové EKG

Lhůty prohlídek: 1krát za rok

Výstupní prohlídky: vyšetření v rozsahu periodické prohlídky

Následné prohlídky: 0

- **Práce ve výškách:**
- **Kontraindikace:** vertigo jakékoliv etiologie, záchvatovitá onemocnění, onemocnění s potenciálními stavy bezvědomí, poruchy lokomočního aparátu omezující pohyblivost, výraznější neurózy, zejména fobické

- **Vstupní prohlídky:** základní vyšetření a vyšetření nutná k vyloučení kontraindikací

Periodické prohlídky: základní vyšetření, orientační vyšetření zraku a sluchu

Doplňková vyšetření: oční, ORL, neurologické

Lhůty prohlídek: 1krát za rok

Výstupní prohlídky: základní vyšetření a doplňková dle zjištěné zdravotní problematiky

Následné prohlídky: 0

- **Práce spojená s nadměrnou fyzickou a tepelnou zátěží:**
- **Kontraindikace:** záchvatovitá onemocnění, onemocnění s potenciálními stavy bezvědomí, psychická onemocnění včetně výraznějšího neurastenického syndromu (zejména fóbické neurózy), nemoci pohybového aparátu omezující pohyblivost.

- **Vstupní prohlídky:** základní vyšetření a vyšetření nutná k vyloučení kontraindikací

Preventivní prohlídky: základní vyšetření, orientační vyšetření zraku a sluchu, funkce plic, EKG, spiroergometrické vyšetření

Doplňková vyšetření: ORL, oční, kardiologické, neurologické, dermatologické a dle pracovních-lékařské problematiky. Při práci v extrémních tepelně vlhkostních podmínkách vyšetření tepelné odolnosti.

Lhůty prohlídek: 1krát za rok, zátěžové EKG, spiroergometrické vyšetření a test tepelné zátěže u osob nad 45 let 1krát za rok, u osob pod 45 let 1krát za 2 roky

Výstupní prohlídky: vyšetření v rozsahu preventivní prohlídky

Následné prohlídky: 0

- **Práce s počítači a zobrazovacími jednotkami:**
- **Kontraindikace:** epilepsie, léze periferních nervů horních končetin, těžký chronický cervikokraniální a cervikobrachiální syndrom, profesionální onemocnění horních končetin z dlouhodobého, nadměrného, jednostranného přetěžování.
- Pokud nastalo vyhojení ad integrum zvážit reálné riziko práce.

- **Vstupní prohlídky:** základní vyšetření a vyšetření nutná k vyloučení kontraindikací

Periodické prohlídky: základní vyšetření, orientační vyšetření zraku

Doplňková vyšetření: oční, neurologické, ortopedické

Lhůty prohlídky: 1krát za rok

Výstupní prohlídky: vyšetření v rozsahu periodické prohlídky

Následné prohlídky: 0

- **Obsluha, opraváři jeřábů, vazači jeřábových břemen a obsluha transportních zařízení a důlní těžní stroje:**

- **Kontraindikace:**

- záchvatové stavy neurologické a zvýšená dispozice k jejich vzniku. Při vzniku uvedených onemocnění nebo při vzniku podezření na tyto stavy musí být vyžádáno odborné neurologické vyšetření včetně EEG
- choroby nebo úrazy CNS s trvalým poškozením psychické činnosti nebo s trvalými neztížitelnými bolestmi nebo s poruchami hybnosti, hluboké citlivosti nebo s těžkými trofickými změnami, hyperkinetózy, dyskinetický sy, spasticita v těžších formách,

-

- choroby nebo stavy po zranění periferních nervů a trvalými poruchami hybnosti, citlivosti nebo s trofickými změnami v takovém rozsahu, že brání bezpečné obsluze zařízení
- trvalá onemocnění krční páteře nebo krčního a šíjového svalstva, které snižují pohyblivost hlavy o více než polovinu normálních hodnot (platí hlavně pro jeřábníky)

- **Vstupní prohlídka:** anamnéza zaměřená na zdravotní kontraindikace pro obsluhu strojů.

Základní vyšetření, vyšetření zraku včetně zrakové ostrosti, barvocitu a zorného pole, vyšetření sluchu, orientační vyšetření intelektu a vyšetření moče chemicky.

Při provádění prohlídky se lékař řídí hledisky uvedenými v kontraindikacích. Součástí vyšetření je i ověření, zda vyšetřovaná osoba není v evidenci protialkoholní a protidrogové poradny.

Periodické prohlídky: Kontrola zda nedošlo ke změně zdravotního stavu ve vztahu k uvedeným zdravotním kontraindikacím.

Lhůty provádění: 1krát za 3 roky

- **Pracovníci vyrábějící nebo pracující s výbušninami (střelmistři, techničtí vedoucí odstřelu), obsluhující nebo opravující tlakové nádoby, turbokompresory, chladicí zařízení nad 40 000 kcal (167 360 kJ) a zařízení vysokého napětí:**
- Kontraindikace:
- záchvatové stavy neurologické a zvýšená pohotovost k jejich vzniku. Při vzniku uvedených onemocnění nebo při vzniku podezření na tyto stavy musí být vyžádáno odborné neurologické vyšetření včetně EEG
- choroby nebo úrazy CNS s trvalým poškozením psychické činnosti nebo s trvalými neztížitelnými bolestmi nebo s poruchami hybnosti, hluboké citlivosti nebo s těžkými trofickými změnami, hyperkinetózy, dyskinetický sy, spasticita v těžších formách,
choroby nebo stavy po zranění periferních nervů a trvalými poruchami hybnosti, citlivosti nebo s trofickými změnami v takovém rozsahu, že brání bezpečné obsluze zařízení
- omezená pohyblivost končetin jakékoliv etiologie kupř. tělesné vady, zranění, amputace nebo operace, onemocnění svalů,
- trvalá onemocnění krční páteře nebo krčního a šíjového svalstva

- **Vstupní prohlídka:** Součástí lékařské prohlídky je anamnéza zaměřená na výše uvedené zdravotní kontraindikace, základní vyšetření, vyšetření zraku včetně zrakové ostrosti, barvocitu a zorného pole, vyšetření sluchu, orientační vyšetření intelektu a vyšetření moče chemicky. Při provádění prohlídky se lékař řídí hledisky uvedenými v kontraindikacích. Součástí vyšetření je i ověření, zda vyšetřovaná osoba není v evidenci protialkoholní a protidrogové poradny.

Periodické prohlídky: Posouzení, zda nedošlo ke změně zdravotního stavu ve vztahu k uvedeným zdravotním kontraindikacím

Lhůty prohlídek: 1krát za 3 roky

- **Obsluha řídicích center a velínů velkých energetických zdrojů, včetně jaderných a chemických provozů, při jejichž havárii by mohlo dojít k ohrožení širšího okruhu zaměstnanců či obyvatelstva a k závažným ekologickým následkům:**
- Kontraindikace:
- záchvatové stavy neurologické a zvýšená náchylnost k jejich vzniku. Při vzniku uvedených onemocnění nebo při vzniku podezření na tyto stavy musí být vyžádáno odborné neurologické vyšetření včetně EEG
- choroby nebo úrazy CNS s trvalým poškozením psychické činnosti nebo s trvalými nezišitelnými bolestmi nebo s poruchami hybnosti, hluboké citlivosti nebo s těžkými trofickými změnami, hyperkinetozy, dyskinetický sy, spasticita v těžších formách
- značně omezená pohyblivost končetin

- **Vstupní prohlídka:** Součástí lékařské prohlídky je anamnéza zaměřená na výše uvedené zdravotní kontraindikace, základní vyšetření, vyšetření zraku včetně zrakové ostrosti, barvocitu a zorného pole, vyšetření sluchu, orientační vyšetření intelektu a vyšetření moče chemicky. Při provádění prohlídky se lékař řídí hledisky uvedenými v kontraindikacích. Součástí vyšetření je i ověření, zda vyšetřovaná osoba není v evidenci protialkoholní a protidrogové poradny.

Periodické prohlídky: Posouzení zda nedošlo ke změně ve vztahu k uvedeným zdravotním kontraindikacím.

Lhůty prohlídek: 1krát za 3 roky

Onemocnění páteře:

- bederní páteř – 80% populace, 35-55let
- **Omezení pro vertebropaty:**
- zákaz těžké fyzické práce
- zákaz vynucené pracovní polohy – možnost změny pracovní polohy dle potřeby
- zákaz práce v riziku celotělových vibrací
- zákaz práce ve vlhku, průvanu, v chladu nebo extrémním teple
- nevhodná je monotónní práce u linky

Děkuji za pozornost!

